

HVOR LØNKRONERNE

Nu nærmer tiden sig, hvor parterne på det offentlige arbejdsmarked skal til forhandlingsbordet og forhandle overenskomster. Psykologforeningen satser mest på den lokale løndannelse.

I løbet af januar og februar 2015 forhandles der med Staten, Regionerne og Kommunerne om den kommende overenskomst, OK-15.

Som grundlag for forhandlingerne har vi valgt denne gang især at rette opmærksomheden mod den lokale løndannelse. Dette valg har vi truffet i forventningen om, at rammen denne gang bliver beskeden – hvad den også var både i 2011 og 2013. Forrige gang fandt forhandlingerne sted i skyggen af finanskrisen, og 2013-forløbet husker nok alle på grund af konflikten på folkeskoleområdet.

For holdningen til lønsystemer er det helt afgørende spørgsmål, hvad der kan betale sig! Inden vi i 1998 fik lokal løndannelse (Ny Løn), fandtes et mere anciennitetsbestemt lønsystem, og dengang overgik vi til et lokalt baseret lønsystem, hvor aflønningen skulle afspejle den enkeltes funktioner og kvalifikationer.

Hvilken lønudvikling ville vi have haft, hvis vi havde bevaret det gamle system? Et sådant spørgsmål er det selvfølgelig umuligt at besvare, og direkte bevis, at det nye lønsystem har været en fordel, kan vi ikke. Vi ved dog, at den samlede lønmængde til offentligt ansatte ikke har ændret sig afgørende, så udviklingen skal måles på bevægelserne mellem de enkelte faggrupper.

De samlede lønninger i den offentlige sektor reguleres fortsat og vil formentlig blive ved med det via reguleringsordningen. Denne ordning betyder, at den samlede offentlige lønudvikling ikke overstiger den private lønudvikling. Aftales der lokalt højere lønninger som helhed, vil dette blive tilpasset ved mindre regulering. Imidlertid kan sagtens lave forskelle i lønningerne ved lokal

løn, både mellem de enkelte arbejdspladser eller mellem de enkelte grupper.

Generelt set er gennemsnitslønnen i den offentlige sektor lavest i kommunerne, regionerne ligger i midten, og staten fører an. Dette gælder for AC'erne som helhed og også for psykologerne. Statens lønninger ligger ca. 1.000 kroner over det gennemsnitlige niveau i kommuner og regioner.

Haler ind på efterslæbet

En offentligt ansat psykolog tjener nu 37.057 kr. pr. måned + pension. Gennemsnitslønnen for en akademiker er 37.424 kr. pr. måned. I de sidste ti år er psykologers lønninger steget med 26,2 procent, mens akademikernes lønninger generelt er steget med 21,5 procent. Målt over perioden haler vi således ind på et historisk efterslæb.

En grund til, at der stadig er en lille lønforskel mellem psykologer og øvrige akademikere, er, at vi har oplevet en stor vækst i antallet af psykologstillinger. Denne vækst er primært kommet blandt nyuddannede, og dette trækker gennemsnitslønnen nedad, da vi stadig har en centralt aftalt lønudvikling gennem de første år i karrieren, dvs. mens man stiger fra trin 4 til trin 8. 12,5 procent af alle psykologer er på det laveste trin (trin 4), mens 76,2 procent er på trin 8. Her adskiller psykologgruppen sig fra akademikerne generelt.

Der hvor det er lykkedes os at hæve psykologernes lønninger, er netop på de lokale forhandlinger. Her får psykologerne mere i gennemsnit end akademikerne – nemlig 5.821 kr. pr. måned mod 5.290 kr. for akademikerne generelt. I årene med finanskrisen er dog også den lokale løn blevet ramt, og opbremsningen i den offentlige sektor har især de to seneste år haft markant betydning for den lokale løndannelse.

Som det fremgår af artiklen "Ny Løn. Lokal løndannelse" (dette Psykolog Nyt, side 14-15) viser en undersøgelse fra i sommer, at psykologernes erfaring med hensyn til lokal løn falder negativt ud på flere parametre. Det er dog, målt på en kroner-og-øre-skala, Psykologforeningens vurdering, at vi i fremtiden fortsat bør satse på lokal løndannelse. Vi tror på, at psykologerne

HENTES

med autorisationstillæg og specialstillæg og ikke mindst særlige opgaver, der skal løses, har en god profil til lokal løndannelse.

Ifølge den del af undersøgelsen, der omhandler psykologernes holdninger til Lokal Løndannelse, ser psykologerne gerne, at der også kan gives tillæg for andet end autorisation og specialistgodkendelse. Det er der sat gang med foreningens lønpolitik – og det er nok der, der er basis for, at psykologerne kan få yderligere del af lønkagen. ■

Niels Kjeldsen, chefkonsulent

